

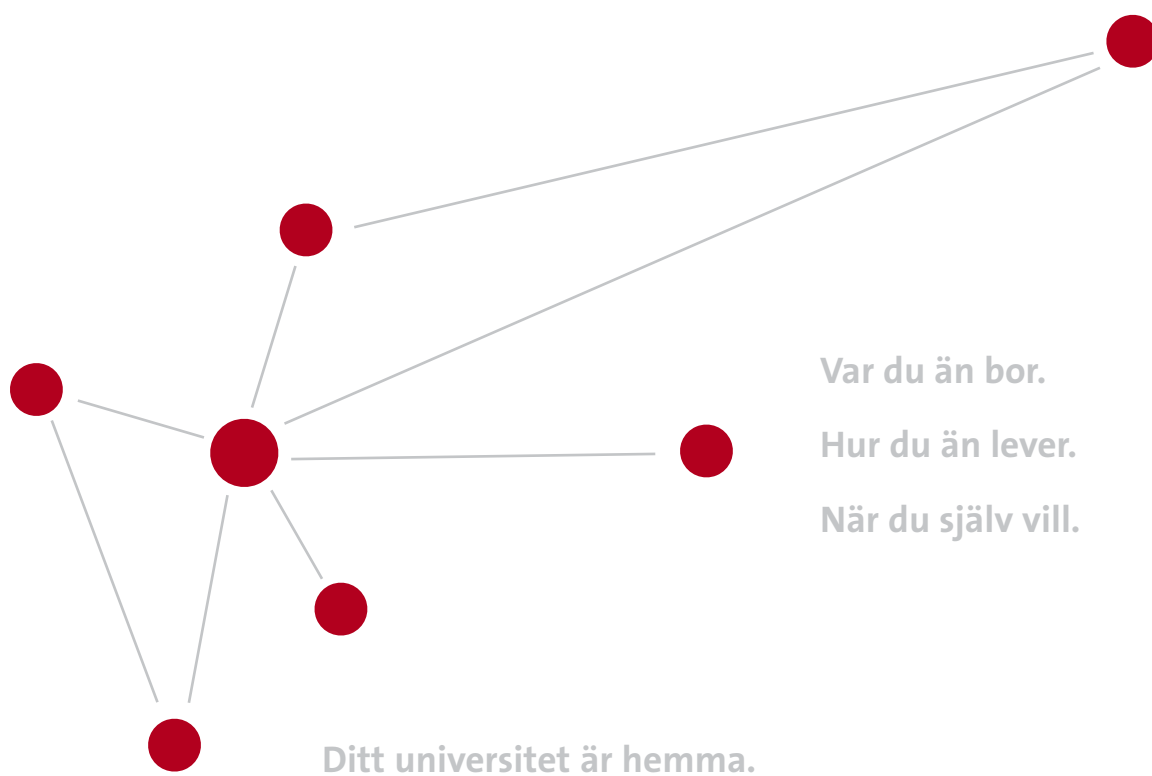

NÄTUNIVERSITETET

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2002
Myndigheten för Sveriges nätuniversitet

Nätuniversitetet gör det lättare att studera.

Det var som om en lavin utlöstes.

Orden kommer från en av mina medarbetare och är för mig den allra mest träffsäkra beskrivningen av 2002, det första året med Nätuniversitetet.

Vad var det egentligen som hände?

IT-stödd distansutbildning har funnits tidigare, men ofta lite spritt, anonymt och trögarbetat. Med Nätuniversitetet fick de här frågorna en nationell kraft. Resultatet såg vi i höstas med 60.000 sökande, 25.000 utbildningsplatser och 1.000 kurser.

Det är faktiskt enastående.

Myndigheten för Sveriges nätuniversitet etablerades 1 mars 2002. Riksdagen fattade beslut i frågan i december 2001, baserat på propositionen "Den öppna högskolan". Högskolevärlden ville egentligen vänta ett år med satsningen och därför kan det första året beskrivas som något av en kickstart.

Arbetet har koncentrerats på att finna samarbetsformer med de 31 lärosäten som ingått i Sveriges nätuniversitet. Det har handlat om att bygga upp en särskild databas med IT-stödda distansutbildningar för studenter och att gemensamt analysera och diskutera utvecklingen för den nya myndigheten.

Jag har själv ägnat stor del åt den utåtriktade verksamheten. Det stora flertalet av de lärosäten som ingått i Nätuniversitetet har besökts. Dessutom har jag besökt ytterligare tre lärosäten och två av dessa, Ersta-Sköndal och Idrottshögskolan, har inför 2003 valt att ansluta sig.

I sammanhanget får inte bibliotek och lärcentra glömmas bort. De har stor betydelse som strategiska utvecklingsresurser och för mig har det varit viktigt att besöka dem runtom i landet.

Nyfikenheten och intresset kring Nätuniversitetet – även i omvärlden – är mitt bestående intryck av 2002. Ett framgångsrikt nätuniversitet bygger på att vi gemensamt med studenter, ledning och personal vid lärosäten

och lärcentra utvecklar IT-stödd distansutbildning. Under året som gick sökte vi respons och samarbete – och fick det.

Någon kanske ser det som ett problem att vi inte riktigt når alla lärare och institutioner. Jag gör inte det längre. Vi jobbar med dem som vill delta och de är tillräckligt många. Vi kan inte stänga pannan blodig för att övertyga de allra sista.

Det har för mig, min personal och vår styrelse vid myndigheten varit en stor glädje att få ta oss an de uppgifter som vi har fått och andra viktiga utvecklingsfrågor som blivit aktuella efterhand. 2002 handlade om att bygga upp ett stort antal utbildningar. Framöver blir arbetet mer inriktat på att utveckla och samordna utbudet av utbildningar.

Låt oss fortsätta att tillsammans utveckla Nätuniversitetet till en viktig utbildningsresurs för Sverige med hög kvalitet, tillgänglighet och flexibilitet.

MATS ERICSON
Generaldirektör

MYNDIGHETEN FÖR SVERIGES NÄTUNIVERSITET

Myndigheten för Sveriges nätuniversitet etablerades den 1 mars 2002. Riksdagen fattade beslut i frågan baserat på propositionen "Den öppna högskolan" som kom hösten 2001.

Kansliet finns i Härnösand.

- 1.200 kurser registrerades i Nätuniversitetet under 2002.
- 22.000 studenter läste inom Nätuniversitetet.

- Nätuniversitetet hade 31 lärosäten i partnerskapet det första året.

Myndighetens huvuduppgifter:

- Registrera kurser som lärosätena anmäler att de vill hålla inom Nätuniversitetet – som bygger på IT-stöd och flexibilitet.
- Presentera kursutbudet på en gemensam webbplats.

- Fördela medel för att främja och stimulera utvecklingen av IT-stödd distansutbildning.
- Sprida nationella och internationella kunskaper inom området.
- Ansvara för administration och samordning inom Nätuniversitetet.

NÄTUNIVERSITETET

31 universitet och högskolor fick 2002 drygt 211 miljoner kronor i extra anslag från Utbildningsdepartementet för kurser i Nätuniversitetet.

Nätuniversitetets kurser omfattar mellan 5 och 40 poäng. HST (helårsstudieplats) används som ett jämförelsetal i rutorna. En HST ger ersättning för lärosätet motsvarande 40 poäng – två terminers heltidsstudier.

BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA

ANTAL KURSER: 41
ANTAL STUDENTER: 1 300
ANTAL HST: 136
ANSLAG: 9 180 tkr

CHALMERS

CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA

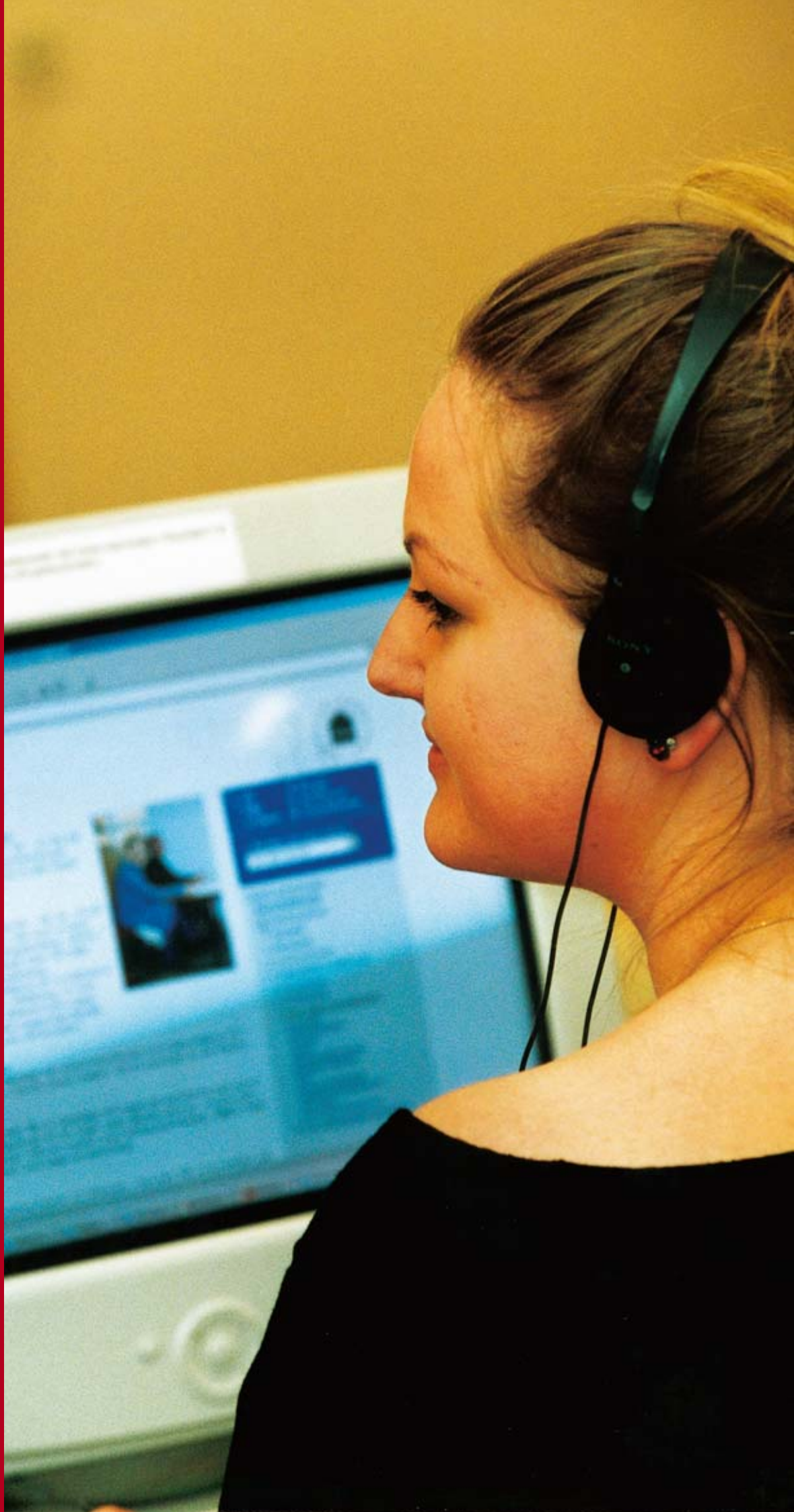
ANTAL KURSER: 1
ANTAL STUDENTER: 10
ANTAL HST: 1
ANSLAG: 400 tkr

DANSHÖGSKOLAN

DANSHÖGSKOLAN

ANTAL KURSER: 2
ANTAL STUDENTER: 24
ANTAL HST: 2
ANSLAG: 255 tkr

information & marknadsföring

Informationsenheten påbörjade sitt arbete redan innan Myndigheten för Sveriges nätuniversitet bildades 1 mars 2002. Enheten har bestått av två informatörer/webbredaktörer. I november anställdes även en webbmaster/IT-ansvarig.

● Grafisk och visuell profil

I januari inleddes arbetet med att ta fram en logotyp samt en grafisk och visuell profil för Nätuniversitetet. Efter att ha inhämtat förslag från några reklambyråer föll valet på den logotyp som förenklat och effektivt beskriver kärnan i all kommunikation och kunskapsöverföring – sändare och mottagare. Den är utgångspunkt för vår verksamhet och tydliggörs av två till varandra relaterade röda punkter. Noderna ansluter till varandra genom namnet Nätuniversitetet som bildar en länk för att överbygga avstånd.

Logotypen togs fram i flera varianter, där den renaste formen endast består av namnet medan andra former har tilläggsstext i form av webbadress eller myndighetsnamn i svensk eller engelsk version.

Logotyp och riktlinjer för användandet av Nätuniversitetets varumärke finns i både tryckt och digital form samt att hämta hem från webbplatsen.

● Utveckling av webbplats och sökmotor

När myndigheten startade 1 mars öppnades också en publik webbplats/hemsida: www.netuniversity.se.

Huvudstrukturen utgjordes av fyra huvudingångar "Studera på distans", "Allmän information", "Vanliga frågor & svar" samt "Myndigheten för Sveriges nätuniversitet". En struktur som har behållits under hela året. Två veckor efter Nätuniversitetets start gjordes även sökmotorn publik.

Sökmotorn är webbplatsens kärna. Den presumtiva studenten kan fylla i ett antal variabler kring vilket ämne man vill läsa, när man vill påbörja sina studier, hur stor tid studierna får ta etc. och sökmotorn letar därefter fram de kurser som motsvarar önskemålen.

Under det första året har sökmotorn varit kopplad till Högskoleverkets studerandesajt www.studera.nu.

● Vårkampanj

Annonsering i dagspress

Under mars och april annonserade Nätuniversitetet i svensk lokal- och rikspress vid två tillfällen. Medievalet gjordes utifrån den korta produktionstid som fanns mellan myndighetens start och kampanjens syfte – att

Hemkunskap.

På vår hemsida – www.netuniversity.se – hittar du all högre distansutbildning samlad på ett ställe. Det kan vara bra att veta om du får hemlängtan...

NÄTUNIVERSITETET
www.netuniversity.se

få ett ökat intresse för studier på distans med sista ansökningsdag 15 april.

MÅLGRUPP: Presumtiva studenter och allmänhet.

Banners på nätet

Som kompletterande marknadsföring annonserade vi också på utvalda webbplatser; Aftonbladet, Passagen samt Spray under två veckor i slutet av mars och början av april.

MÅLGRUPP: Presumtiva studenter och allmänhet.

Internationell annonsering

I april annonserade vi i The Parliament Magazine, ansedd som EU-parlamentarikernas främsta tidskrift, för att berätta om Sveriges nationella satsning på området.

MÅLGRUPP: opinionsbildare, politiker och journalister i Europa.

● Konferenser

Nätuniversitetet deltog i en minimässa i samband med konferensen Flexmöten2002 som hölls i Härnösand i

mitten av maj. Huvudarrangör var den nyinrättade myndigheten CFL, Nationellt centrum för flexibelt lärande. Allmänt marknadsföringsmaterial togs fram i form av enklare foldrar på svenska och engelska, samt skyltar, dekaler, vykort och posters som marknadsfördes till samtliga deltagare, cirka 500 personer inom verksamhetsområdet: pedagoger, tekniker, verksamhetschefer, rektorer etc.

I slutet av november deltog Nätuniversitetet under tre dagar med en monter på den internationella konferensen Netlearning 2002, arrangerad av Rådet för Högskoleutbildning och Blekinge Tekniska Högskola. Montern var mycket välbesökt under konferensdagarna och många intresserade konferensdeltagare stannade till och samtalande med Nätuniversitetets personal.

● Strategidokument

I början av hösten togs ett strategidokument fram för att tydliggöra myndighetens roll och syn i kommunikationsfrågor – en kommunikationspolicy.

STATISTIK FÖR WEBBPLATSEN WWW.NETUNIVERSITY.SE

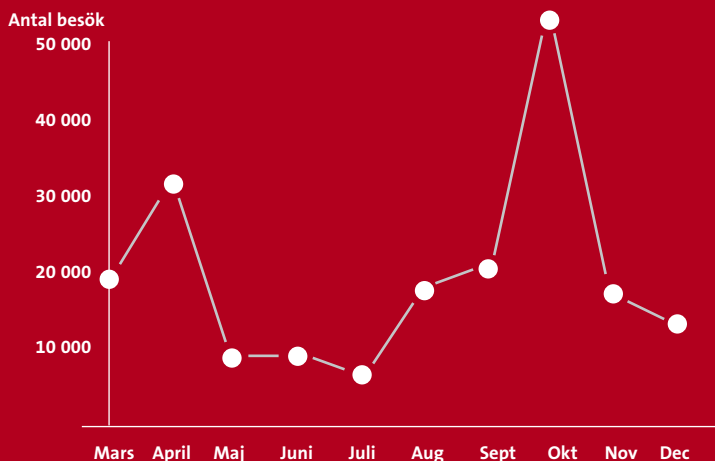
Webbplatsen har hela tiden varit välbesökt med särskilda toppar vid kampanjer och när informations- och marknadsföringsinsatser gjorts. Så här fördelas besöksfrekvensen per månad:

Mars Annonser i dagspress i slutet av mars gör att besöksantalet ökar från cirka 500 till över 1.000 personer/dag.

April Banners på utvalda webbplatser ger cirka 1.500 besökare i snitt/dag med ett särskilt uppsving den 4 april efter en stortavla på aftonbladet.se vilket ger närmare 5.000 besök.

Maj Inga marknadsföringsinsatser görs efter 15 april.

September Höstens marknadsföringskampanj inleds i mitten

av månaden. Ökad besöksfrekvens, från ca 600 till omkring 1.200 besök/dag.

Oktober Radioreklam samt banners på aftonbladet.se 1-15 oktober ger uppsving i besöksantalet. Egen tidnings-

bilaga i DN 8 oktober och en stortavla på aftonbladet.se ökar frekvensen den aktuella dagen till drygt 9.000 besök.

November Efter 15 oktober görs inga marknadsföringsinsatser.

● Utdrag ur kommunikationspolicy:

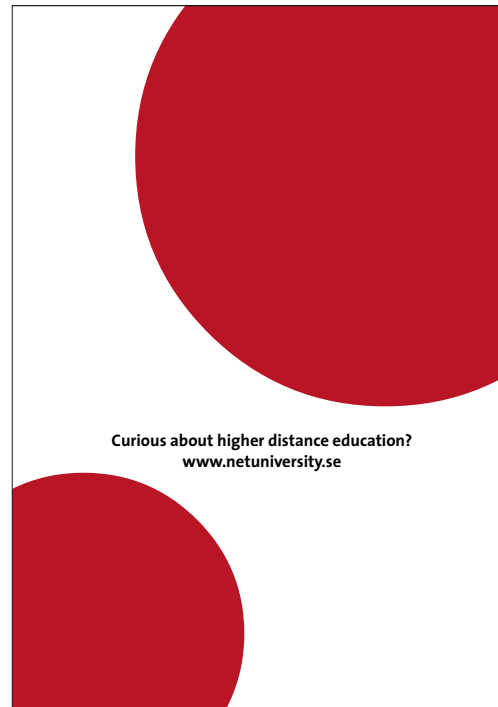
”...Mål för extern kommunikation

Nätuniversitetet vill genom sin kommunikation skapa goda relationer med viktiga parter och därmed så goda förutsättningar som möjligt för verksamheten och dess mål.

Myndigheten ska kommunicera vad vi är, gör och uppnår. Myndigheten slår också fast visioner, prioriteringar och viktiga budskap för kommunikationen.

Vår primära målgrupp vid extern kommunikation är presumtiva och aktiva studenter i Sverige. Sekundär målgrupp vid extern kommunikation är press, media, opinionsbildare samt beslutsfattare i allmänhet och ansvariga för utbildningsfrågor och kompetensutveckling i synnerhet. Allmänhetens kännedom om Nätuniversitetet skall också stärkas.

Nätuniversitetet ska dessutom eftersträva att ge det omgivande samhället (organisationer, institutioner, företag med flera) förutsättningar, kunskap och motivation att kommunicera kring IT-stödd distansutbildning och flexibelt lärande på ett rättvisande sätt. ...”

Information, webb och IT.

Från vänster Nina Ulander, Nenad Čuturić och Ann Sofie Fredriksson.

● Höstkampanj

Följande marknadsförings- och informationsaktiviteter genomfördes mellan 15 augusti och 15 oktober 2002:

Utskick till lärcentra och arbetsförmedlingar

I mitten av augusti gjordes ett utskick till samtliga lärcentra och arbetsförmedlingar i Sverige med en informationsfolder, poster samt följebrev.

MÅLGRUPP: Personal som i sitt arbete vidarebefordrar information till människor som kan tänka sig att börja studera.

Riktad annonsering i fackpress

Återkommande annonsering kring myndigheten, GD samt presskontakt har köpts i facktidningen Journalisten, samt i publikationen Scoop. I Compro Presskontakt finns annons både i svensk och engelsk upplaga, samt på dess webbplats.

MÅLGRUPP: Journalister och opinionsbildare.

Riktad annonsering till studenter på samtliga högskoleorter

Återkommande och periodisk annonsering i samtliga campuskartor som ges ut på högskoleorterna med produktionstid september 2002 till augusti 2003.

MÅLGRUPP: Nyblivna studenter som just påbörjat sina akademiska studier.

Tidningsbilaga i Dagens Nyheter

Den 8 oktober gav Nätuniversitetet ut en 16-sidig tidningsbilaga i DN, där hälften är redaktionellt material fastställt av en arbetsgrupp inom myndigheten och

hälften utgörs av annonsplats. Bilagan skickades också till alla lärcentra i Sverige.

MÅLGRUPP: Medel- och högutbildade. För att väcka uppmärksamhet för en ny företeelse inom utbildningsväsendet i Sverige.

Reklam i kommersiell radio

Radioreklam under en tidsperiod om tre veckor över radiostationerna; Radio Rix, Mix Megapol och Radio & Co.

MÅLGRUPP: Kanalernas lyssnare har en majoritet i snittet 25-35 år, det vill säga en primär målgrupp. Lågutbildade.

Banners på Aftonbladet.se

Klickbar Internetreklam på webbplatsen Aftonbladet.se, en av de mest besökta svenska nyhetssajterna på Internet, mellan 1 – 15 oktober med en så kallad stortavla den 8 oktober.

MÅLGRUPP: Bred. Åldersspridning främst mellan 20 och 55 år som är vana surfare och nyttjare av Internet.

Annonsering inför sista sökdatum 15 oktober

Kompletterande annonsering till radioreklam och banners i riktad "veckopress" som Land, ICA-kuriren och tidningen Vi.

MÅLGRUPP: Människor i glesbygd/landsort som kan vara intresserade av att studera utan att flytta.

Annonsering inför idétävling

En del i arbetet med en förstudie kring en ny IT-portal var en idétävling. Annonser publicerades i IQ-Student, Studentliv, utbildningsbilaga i Aftonbladet Puls, Univer-

WEBBPLATS OCH IT-PORTAL

De flesta besluten kring utformningen av den första versionen av myndighetens webbplats togs av regeringens utredare redan innan myndigheten startade. Efter samarbete med personal på dåvarande Distansutbildningsmyndigheten, Distum, och Högskoleverket kunde en replik och delmängd av databasen studera.nu speglas på webbadressen www.netuniversity.se redan fjor-

ton dagar efter myndighetens start.

Under det första verksamhetsåret har ett omfattande förstudiearbete genomförts för att i detalj undersöka vilka funktioner och tjänster som framöver kan komma att efterfrågas. I detta förstudiearbete har en stor mängd intressenter, inte minst studenter involverats. Brukarmedverkan har i detta arbete varit en

ledstjärna eftersom det tydligt ökar möjligheterna att nå en bra funktion till en rimlig kostnad.

En rapport från den första större förstudien spreds i slutet av året. Ett första gemensamt möte med högskolorna har sedan hållits kring resultaten av förstudien. Skriftliga synpunkter på rapporten inkom till myndigheten vid årets slut.

sitetsläraren, Statstjänstemannen, Ny teknik och i den "egenproducerade" DN-bilagan (8 oktober).

MÅLGRUPP: Människor med intresse för teknik och webbportaler och dess funktioner – studenter, personal vid högskolor samt allmänhet.

Banner på Syo-guiden

Från 1 augusti och fram till årets slut har Nätuniversitetet haft en banner på webbplatsen syoguiden.com.

MÅLGRUPP: Syo-konsulenter och studievägledare.

Marknadsföring mot utlandet

Tillsammans med sex andra myndigheter och två organisationer togs en broschyr på engelska fram om "flexible learning" inför WEM-konferensen som hölls i Portugal i juni. Broschyren har sedan använts vid kontakter med andra nationaliteter till exempel vid den internationella konferensen Netlearning 2002 i Ronneby.

MÅLGRUPP: Internationell – där Sveriges satsningar på området Flexibelt lärande visas upp i ett samlat grepp.

**Din
högskola
är
hemma.**

**Nätuniversitetet gör
det lättare att studera.**

**Var du än bor.
Hur du än lever.
När du själv vill.**

Ditt universitet är hemma.

**Studera
utan
hem-
längtan.**

NÄTUNIVERSITETET

NÄTUNIVERSITETET
www.netuniversity.se

NÄTUNIVERSITETET

GÖTEBORGS UNIVERSITET

ANTAL KURSER: 73
ANTAL STUDENTER: ?
ANTAL HST: 244
ANSLAG: 8 415 tkr

**HÖGSKOLAN
Dalarna**

HÖGSKOLAN DALARNA

ANTAL KURSER: 14
ANTAL STUDENTER: 194
ANTAL HST: 37
ANSLAG: 4 590 tkr

HÖGSKOLAN I BORÅS

ANTAL KURSER: 26
ANTAL STUDENTER: 559
ANTAL HST: 113
ANSLAG: 5 355 tkr

HÖGSKOLAN I GÄVLE

ANTAL KURSER: 30
ANTAL STUDENTER: 998
ANTAL HST: 177
ANSLAG: 13 399 tkr

Stöd och vägledning inom området IT-stödd distansutbildning.

Nätuniversitetet arbetar med ett studerandeperspektiv. En konsekvens av detta är att information till studerande måste bearbetas för att passa dem som läser på distans och i mera flexibla former. En viktig uppgift är att göra kursbeskrivningar som underlättar för studenten som söker en kurs att finna den som passar bäst. Nätuniversitetet har under året startat ett förändringsarbete inom högskolan för att förbättra "konsumentupplysningen" för studenten. Det kommer också att förbättra kvaliteten i kursdatabasen, eftersom det går att få uppgift om antal fysiska möten, former för examination, IT-stöd med mera.

När det blir möjligt att friare välja nätburen utbildning över hela landet – eller till och med utomlands – vidgas också möjligheterna att finna just den utbildning som gynnar ens yrkeskarriär och detta kräver en mer kvalificerad studievägledning. "Kompetensvägledning" är därför ett viktigt område där studerandeservicen måste förbättras och Nätuniversitetet har påbörjat ett utvecklingsarbete på detta område. Där blir livslångt lärande en naturlig del av fortsatt yrkesverksamhet.

Det är viktigt såväl för studerande som för lärare att ha ett fungerande rättsskydd. Inom nätburen distansutbildning finns speciella problem som rör examination, upphovsrätt till IT-produkter med mera. Myndigheten har påbörjat ett arbete som ska utmytna i rekommendationer för tolkning och tillämpning av lagstiftningen. Även ett utbildningspaket om rättstillämpning inom utbildning ska utformas.

Frågan om *kvalitet* i nätburen utbildning är mycket central. Ett projekt med uppdrag att utforma förslag till kriterier startade under hösten. Projektet leds av Uppsala universitet och i arbetsgruppen ingår expertis från flera lärosäten – svenska och utländska. Målet är att samtliga medlemmar i Nätuniversitetet ska anta kriterierna och arbeta för att höja kvaliteten i sin IT-stödda distansutbildning.

Hög kompetens hos den utbildande personalen är ett villkor för god kvalitet i Nätuniversitetets utbildningsutbud.

Styrelsen har högprioriterat kompetenshöjning av

högskolans personal och ett program för detta arbete har utvecklats i samarbete med en referensgrupp med representanter från hittills 20 lärosäten. I detta program ingår flera delar, till exempel:

- Regionala möten med lärare som undervisar på Nätuniversitetets kurser. Syftet är att diskutera utvecklingen av Nätuniversitetets verksamhet. Möten har genomförts på sju orter och cirka 400 lärare har deltagit.

processer

- Seminarier med inbjudna experter.
- Bidrag för att kunna delta i konferenser, framförallt "Netlearning 2002" i Ronneby där 42 personer sponsrades.
- Stöd till nätverk inom olika utbildningsområden, hittills moderna språk, ingenjörsutbildning och medicin/vårdutbildning.
- En kurs för utbildande personal i Managing Change in Netbased Learning har köpts från University of Technology i Sydney och planering har inletts (kursledning från Mitthögskolan).
- Ett antal mindre högskolor ingår i ett mentorprojekt, där mera erfarna lärosäten agerar mentorer och stöder utvecklingen.

IDÉTÄVLING

En fristående idétävlings kring utformningen av den kommande IT-portalen har också genomförts med ett hundratal genomarbetade och seriösa förslag från både studenter och personal ute på högskolorna men också från andra.

Förstapriset på 15 000 kronor togs hem av **Mikaela Bexar**. Motiveringen löd: "Förslaget om kundvagn för kurser innebär ett nytänkande för studentens val och sortering av kurser. Studenterna ges möjlighet till överblick över de egna valen och hur dessa relaterar till det totala kursutbu-

det. Förslaget anvisar dessutom en enkel hantering av tekniken".

Andrapristagaren **Bengt Fernström** fick 10 000 kronor för sin idé om önskelåda med juryns motivering: "Förslaget om önskelåda finner vi angeläget och relaterat till den enskilde studentens utbildningsbehov i flera avseenden. Till exempel möjligheten att via önskelådan finna studiekamrater som efterfrågar en kurs på distans, som måste ges via nätet på grund av få deltagare som är spridda geografiskt. Förslagsställaren kombinerar därigenom flexibilitet i utbud, tid och rum".

Tredjepristagaren **Niklas Déras** fick motta 5 000 kronor för ett antal väl genomtänkta förslag. Juryns motivering: "Sammantaget ges ett antal väl genomtänkta och formulerade förslag kring sökning i kursutbudet. Särskilt värdefullt är förslaget om demos som syftar till att konkret demonstrera vad en nätburen kurs kan innebära för studenten. Denna princip kan bidra till att minska osäkerhet, öka rekrytering och minska avhopp i kurser som ges på distans".

Externa projekt.

VIND – Video i nätburen distansutbildning.

Ett projekt som syftar till att höja kompetensen bland såväl stödpersonal som lärare i digital bildmedieproduktion.

PROJEKTÄGARE: Göteborgs universitet

Kursutvecklingsmodeller för nätbaserat lärande.

Pedagogik, metoder och teknik- inspiration och hjälp för lärare.

PROJEKTÄGARE: Luleå tekniska universitet

Ingenjörsutbildning on-line.

Sju lärosäten samarbetar, utvecklar och prövar en modell där bland annat olika studietakt och individuell studieplan ingår.

PROJEKTÄGARE: Blekinge tekniska högskola

Lärcenter/Learning Resource Centre på campus.

Kartläggning av hur lärosätena möter campusstuderandes behov av stöd i distansstudierna. De ska också studera befintliga lärmiljöer och sprida kännedom om dem.

PROJEKTÄGARE: Stockholms universitet

Jourhavande bibliotekarie.

Ett nationellt projekt knutet till biblioteken på ett antal lärosäten. Distansstuderande har ofta behov av hjälp under kvällar och helger och tillgång till sökhjälp i realtid kan vara av stor betydelse.

PROJEKTÄGARE: Bibsam

Legala handboken.

Ett projekt som ska resultera i dels en nätburen handbok i rättsfrågor, dels en nätburen självstudiekurs till materialet.

PROJEKTLEDARE: Margareta Hellström

Samverkan lärcenter/högskola – systemutveckling.

För att underlätta samarbetet mellan högskolor som kursgivare och lärcenter som lokala arrangörer, ska IT-system utvecklas. Kursinformation, lokalbokningar, studerandekontakter och studievägledning är exempel på funktioner som behöver lösningar.

PROJEKTÄGARE: Stelacon och Metamatrix AB

Handläggare.

Från vänster Gunnel Wännman Toresson, Margareta Gisselberg, Göran Petersson och Ruth Bourke Berglund.

HÖGSKOLAN I HALMSTAD

ANTAL KURSER: 23
ANTAL STUDENTER: 564
ANTAL HST: 77
ANSLAG: 4 055 tkr

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

ANTAL KURSER: 11
ANTAL STUDENTER: 253
ANTAL HST: 49
ANSLAG: 5 355 tkr

HÖGSKOLAN I KALMAR

ANTAL KURSER: 19
ANTAL STUDENTER: 582
ANTAL HST: 136
ANSLAG: 9 945 tkr

**HÖGSKOLAN
I KRISTIANSTAD**

ANTAL KURSER: 11
ANTAL STUDENTER: 171
ANTAL HST: 26
ANSLAG: 4 055 tkr

Stort behov av IT-baserad distansutbildning inom vården.

Nätuniversitetet anser det viktigt att bevaka vård/medicin/hälsa/omsorg mot bakgrund av områdets stora kompetensbehov. Vården har idag en stor bemanningsbrist, som förstärks fram till år 2015. IT-stödd distansutbildning är ett hjälpmedel för att underlätta rekrytering och utbildning av personer utanför campusorterna, eller för dem som vill utbilda sig parallellt med sitt arbete både under grundutbildning samt fort- och vidareutbildning.

Myndigheten har under år 2002 påbörjat ett nätverksarbete med överläggningar tillsammans med Medical (Kollaborativt och aktivt lärande med teknikstöd inom medicin, odontologi och veterinärmedicin) vid Rådet för högre utbildning, Carelink, Svenska Läkarsällskapet, IPULS (Institutet för professionell utveckling av läkare), länsarbetsnämnder, Riksförsäkringsverket, landsting samt medicinska och vårdvetenskapliga fakulteter. Nätverksarbetet går ut på att gemensamt identifiera behov och grupper där IT-stödd distansutbildning inom vårdområdet kan lämpa sig.

Att vårdområdet är betydelsefullt vittnar också det antal kurser som anmälts till Nätuniversitetet under år 2002, närmare 170 stycken. Det innebär cirka 13 procent av det totala antalet kurser.

I rapporten Vård ITiden – strategier och åtgärder för att bredda användningen av telemedicin och distansöverbryggande vård (Socialdepartementet Ds 2002:2) föreslår utredarna en betydande förstärkning av IT-stödda kurser och resurser inom vårdområdet i Nätuniversitetets regi. I linje med rapportens förslag har myndigheten, förutom att starta uppbyggnaden av nätverk i forumform, också gett stöd åt utvecklingen av handledarstöd inom vårdområdet genom projektet "Handledare på nätet, kvalitet och samverkan", som leds av Högskolan i Jönköping.

● Internationellt perspektiv på IT-baserad distansutbildning

Nätuniversitetet ska öka tillämpningen av nationella och internationella kunskaper och erfarenheter av IT-stödd distansutbildning.

IT-stödd distansutbildning har sedan många år utövats internationellt i flera olika former. Bland föregångsländerna finns Australien, Kanada, Storbritannien och Norge.

De områden som Nätuniversitetet önskar belysa med internationella erfarenheter är studenternas uppfattning om utformning av IT-stödd distansutbildning, både vad gäller pedagogik, kvalitet, teknik och organisation – men även finansiering av denna typ av utbildning, som ibland kallas e-learning eller nätbaserad utbildning.

Samverkan

Å ena sidan ger IT och Internet det enskilda lärosätet möjlighet att sprida – och i vissa fall sälja – utbildningar, å andra sidan ger det studenten möjlighet att delta i utbildningar globalt. IT skapar också unika möjligheter för samverkan såväl mellan studenter och lärare, som mellan myndigheter och organisationer. Det finns en trend att utveckla nätburna så kallade lärandegemenskaper (On-line learning communities).

För att ta vara på internationella erfarenheter och skapa underlag för ett internationellt perspektiv på IT-stödd distansutbildning i Sverige har myndigheten under år 2002 initierat bildandet av en internationell kommitté, som ska vara rådgivande. Kommittén har representanter i styrelsen för European Association for Distance Teaching Universities (EADTU) och är aktiv inom International Council for Open and Distance Education (ICDE).

Myndigheten har också varit representerad vid ett möte med Nordiska Ministerrådet för Informations- och teknologiteknologi.

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

ANTAL KURSER: 6
ANTAL STUDENTER: 129
ANTAL HST: 16
EXTRA TILLEDN: 1 530 tkr

**HÖGSKOLAN I
TROLLHÄTTAN/UDDEVALLA**

ANTAL KURSER: 36
ANTAL STUDENTER: 870
ANTAL HST: 203
ANSLAG: 9 180 tkr

HÖGSKOLAN PÅ GOTLAND

ANTAL KURSER: 29
ANTAL STUDENTER: 489
ANTAL HST: 157
ANSLAG: 1 915 tkr

KARLSTAD UNIVERSITET

ANTAL KURSER: 56
ANTAL STUDENTER: 1 375
ANTAL HST: 289
ANSLAG: 13 388 tkr

Lärcentra med högskoleutbildning finns snart i 200 av landets kommuner. Nätuniversitetet har undersökt graden av samverkan mellan kommunernas lärcentra och myndigheten. För att få en bild av situationen samlades uppgifter om interaktionen mellan högskolor och lärcentra in via en enkät och telefonintervjuer. Samtliga lärcentra som erbjuder högskoleutbildning kontaktades. 77 stycken lämnade in uppgifter, vilket innebär att vi inte har fått fram en heltäckande bild, men däremot en god översikt över situationen idag. Vi har exempelvis noterat att vissa medlemmar inom Nätuniversitetet jobbar aktivt med lärcentra, medan andra har lite eller ingen kontakt med dem.

Kurser med organiserade samlingar på lärcentra är enkla att identifiera, såväl från högskolans som från lärcentrets sida, eftersom de kräver gemensam planering av bland annat lokaler och videomöten. Helt nätbase-erade kurser eller kurser som inte kräver organiserade samlingar är svårare för lärcentra att identifiera. Studenter vid dessa kurser är ofta anonyma för sitt lärcenter eftersom de i regel inte registreras. Samma gäller studenter som utnyttjar till exempel kommunens bibliotek för sina studier. Ett problem som olika lärcentra ofta påpekat – och som ännu är olöst – gäller svårigheten att från högskolan få reda på vilka personer i den egna kommunen som studerar på distans för att kunna erbjuda dem service. Samverkan sägs fungera bäst på de kurser där videokonferens används.

Det var ingen lätt uppgift att få fram informationen. Lärcentra har inte registreringsansvar och de utbildande institutionerna redovisar varken studerande på distans eller studerande knutna till lärcentra på något särskilt sätt. De inkomna svaren ger dock en bild av samspelen mellan högskolor och lärcentra, framför allt inom den egna regionen.

Den undervisningsmodell som oftast används är självstudier med nätbaserat material, varvat med videomö-

lärcentra

Samlingsplats för studier, där studenten kan få information och hjälp med utbildning på många olika nivåer. Det kan vara studievägledning, tentamensmöjligheter, tillgång till datorer och annan teknisk utrustning. Träffpunkt för studenter, lärare och stödpersoner.

ten på ett eller flera lärcentra. I vissa fall omfattar dessa "breddade klassrum" ett tiotal lärcentra samtidigt. Av de lärosäten som använt denna modell för Nätuniversitetetskurser under 2002, är Högskolan i Gävle ledande med 43 kurser, nästan en tredjedel av lärosätets nätuniversitetetskurser. Dessa kurser ges vid 24 olika lärcentra. Närmast kommer Högskolan i Kalmar med 23 kurser, vilka utgör två tredjedelar av deras registrerade kurser och ges vid 14 lärcentra. Det lärosäte som är kopplat till flest lärcentra, av dem som svarade, är Örebro universitet (27 stycken) följt av Högskolan i Gävle (24 stycken) och Högskolan i Trollhättan/Uddevalla (20 stycken).

Av Nätuniversitetets medlemmar är det 15 lärosäten som inte har någon registrerad kurs vid lärcentra och fem lärosäten som har färre än fem registrerade kurser.

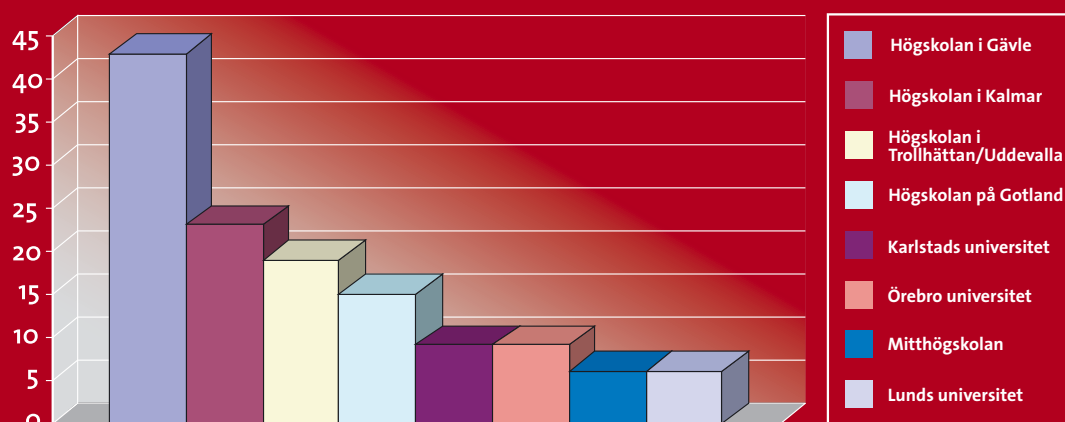
Vad betyder ett lärcenter för studenten?

På ett lärcenter kan människor på mindre orter och i glesbygden studera utan långa resvägar. Studierna flyttas närmare hemmet och skapar nya möjligheter för vidareutbildning och akademiska studier. Men även på större orter etableras allt fler lärcentra.

NÄTUNIVERSITETETSKURSER VID LÄRCENTRA

L Ä R O S Ä T E	Antal kurser vid lärcentra	Procent av kursutbudet som ges vid lärcentra	Antal lärcentra som ger kurser	
Göteborgs universitet	3	4	7	
Högskolan Dalarna	3	13	5	
Högskolan i Gävle	43	29	24	
Högskolan i Halmstad	1	4	1	
Högskolan i Jönköping	5	24	17	
Högskolan i Kalmar	23	61	14	
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	19	59	20	
Högskolan Kristianstad	2	13	2	
Högskolan på Gotland	15	52	8	
Karlstads universitet	9	13	12	
Luleå tekniska universitet	3	5	12	
Lunds universitet	6	7	2	
Mitthögskolan	6	4	9	
Umeå universitet	2	5	11	
Växjö universitet	1	3	5	
Örebro universitet	9	21	27	Återstående medlemmar av Nätuniversitetet har inga kurser vid lärcentra.

HÖGSKOLOR MED FLEST ANTAL KURSER VID LÄRCENTRA

Antal kurser

Diagrammet visar kurser med obligatoriska samlingar vid lärcentra, men ej kurser där studerande nyttjat lärcentra för kurser utan obligatorisk samling.

Men de ger många kurser och program vid lärcentra utanför Nätuniversitetets ram.

Frågan ställdes också om kommunernas lärcentra sett en ökning eller minskning av antalet studenter på högskolenivå. Bedömningen är visserligen subjektiv, men betydligt fler sa att de upplevde en ökning i antalet högskolestudenter som utnyttjade lärcentra som resurs. Ytterligare en fråga gällde utbudet av utbildningsprogram och om lärcentren kunde tänka sig en ökning. Merparten som har program vill öka utbudet, medan många andra vill börja med programutbildningar. Än så länge finns det väldigt få program registrerade inom Nätuniversitetet, eftersom det var individuella kurser som anmäldes ursprungligen. Det är därför svårt att dra några slutsatser angående programutbildningar inom Nätuniversitetet och vid lärcentra. Förhoppningsvis kommer fler program att registreras eftersom det finns

en stor efterfrågan på sådana utbildningar, särskild för vårdyrken och lärare.

En generell slutsats, utifrån den information vi samlat in och kända förhållanden i övrigt, är att lärcentren är aktiva och betydelsefulla för lokal tillgång till högskoleutbildning. De anstränger sig också mycket för att öka utbudet. Dock är det omöjligt att med säkerhet ange exakta tal, utan redovisningen ger en bild och visar tendenser. Ambitionen är att kunna bedöma samverkan mellan lärosäten och lärcentra mer tillförlitligt när definitioner, kriterier och mätmetoder förfinas.

SAMVERKAN MED ANDRA MYNDIGHETER

Ett stort antal kontakter har också etablerats mellan myndigheten och externa intressenter till utvecklingen av den IT-stödda distansutbildningen. Inom högskolesektorn har det förutom kontakterna med lärosätena varit täta kontakter och samarbete med Högskoleverket och mer orienterande kontakter med VHS, Verket för högskoleservice.

Myndigheten har också samarbetat med Rådet för högre utbildning, vid gemensamma seminarier och när konferensen

Netlearning 2002 hölls i Ronneby.

Under det första verksamhetsåret har återkommande kontakter och samverkan skett med Kungliga biblioteket och dess avdelning Bibsam, delvis manifesterat i starten av en försöksverksamhet med en nätbaserad jourhavande bibliotekarie på kvällar och helger till stöd för studenter inom Nätuniversitetet.

Utanför högskolesektorn har myndigheten haft återkommande kontakter med Delegationen för regional samverkan om högre

utbildning. Kontakter har också förts med företrädare för en rad olika andra statliga och landstingskommunala myndigheter. Inte minst har myndigheten satsat på att föra en dialog med företrädare för den stora mängden kommunala lärcentra och bibliotek som deltar med intresse i utvecklingen av Nätuniversitetet. Myndigheten har under året också deltagit i arbete kring utbildning och arbetskraftsförsörjning med olika företrädare för Arbetsmarknadsstyrelsen och länsarbetsnämnder.

1) Uppgiften om antal lärcentra har Glesbygdverket redovisat i rapporten "Kartläggning av lärcentra i Sverige 2001" som trycktes i december 2002.

2) Uppgiften om vilka lärcentra som ger högskolutbildning har vi fått från Glesbygdverket.

KAROLINSKA INSTITUTET

ANTAL KURSER: 15
ANTAL STUDENTER: 235
ANTAL HST: 46
ANSLAG: 1 915 tkr

**KUNGLIGA TEKNISKA
HÖGSKOLAN**

ANTAL KURSER: 22
ANTAL STUDENTER: 487
ANTAL HST: 72
ANSLAG: 4 590 tkr

LINKÖPINGS UNIVERSITET

LINKÖPINGS UNIVERSITET

ANTAL KURSER: 40
ANTAL STUDENTER: 511
ANTAL HST: 102
ANSLAG: 8 415 tkr

**LULEÅ TEKNISKA
UNIVERSITET**

ANTAL KURSER: 48
ANTAL STUDENTER: 1 054
ANTAL HST: 177
ANSLAG: 13 388 tkr

organisation & styrelse

Myndigheten för Sveriges nätuniversitet har sitt säte i Härnösand. Den är funktionsindeldad med en platt organisation utan enheter eller avdelningar.

Ambitionen är att inte bli speciellt mycket större utan att arbeta via och genom universitet och högskolor. Myndigheten utför ibland projekt med egen tillsvidareanställd personal, projektanställda med specialistkunskap eller köper tjänster av lärosätena. Allt för att nå målen med verksamheten.

Styrelsens sammansättning 2002

INGEGERD PALMÉR
rektor
Luleå tekniska universitet
ordförande

KARIN AHNQVIST
studerande
Umeå universitet

TOMAS ENEROTH
riksdagsledamot
Sveriges riksdag

BOEL FLODGRÉN
rektor (t o m 2002)
Lunds universitet

DANIEL HERMANSSON
studerande
Chalmers tekniska högskola

ELVY WESTLUND
vicerektor
Mälardalens högskola

PETER ASPELIN
professor
Karolinska Institutet
vice ordförande

MARGARETA BARCHAN
verkställande direktör
Service Management Group, SMG AB

ROMULO ENMARK
rektor
Högskolan i Halmstad

MATS HANSON
professor
Kungliga tekniska högskolan

CAROLINE SÖDER
enhetschef
Sif

MATS ERICSON
professor
generaldirektör
Myndigheten för Sveriges nätuniversitet

LUNDS
UNIVERSITET

LUNDS UNIVERSITET

ANTAL KURSER: 93

ANTAL STUDENTER: 2 893

ANTAL HST: 693

ANSLAG: 9 945 tkr

**LÄRARHÖGSKOLAN
I STOCKHOLM**

ANTAL KURSER: 14

ANTAL STUDENTER: 421

ANTAL HST: 54

ANSLAG: 5 355 tkr

MALMÖ HÖGSKOLA

MALMÖ HÖGSKOLA

ANTAL KURSER: 25

ANTAL STUDENTER: 679

ANTAL HST: 148

ANSLAG: 7 650 tkr

MITTHÖGSKOLAN

ANTAL KURSER: 126

ANTAL STUDENTER: 2 395

ANTAL HST: 522

ANSLAG: 13 388 tkr

Myndighetens viktigaste resurs är personalen. Vid årets slut arbetade elva personer på myndigheten i Härnösand.

Myndigheten projektanställer olika resurspersoner på hel- eller deltid för att genomföra specifika tidsbegränsade projekt från främst högskolorna. I andra fall köps resurserna direkt från någon eller några högskolors institutioner för att genomföra ett projekt. Dessutom köps tjänster externt, då det är svårt att ha specialistkompetens inom alla områden på en liten myndighet.

Nästan alla anställda har högskoleutbildning. Fyra personer har forskarutbildning och har disputerat. De flesta har erfarenhet i större eller mindre grad av IT-relaterad distansutbildning och flexibelt lärande.

personal

Personalen
vid Myndigheten för Sveriges nätuniversitet.

MÄLARDALENS HÖGSKOLA

MÄLARDALENS HÖGSKOLA

ANTAL KURSER: 41

ANTAL STUDENTER: 1 307

ANTAL HST: 250

ANSLAG: 4 590 tkr

STOCKHOLMS UNIVERSITET

ANTAL KURSER: 15

ANTAL STUDENTER: 567

ANTAL HST: 67

ANSLAG: 4 590 tkr

**SVERIGES LANTBRUKS-
UNIVERSITET**

ANTAL KURSER: 16

ANTAL STUDENTER: 201

ANTAL HST: 24

ANSLAG: 1 150 tkr

**södertörns
högskola**

UNIVERSITY COLLEGE

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA

ANTAL KURSER: 1

ANTAL STUDENTER: 30

ANTAL HST: 2

ANSLAG: 400 tkr

Myndigheten för Sveriges nätuniversitet förfogade över ett anslag på drygt 26 miljoner kronor för 2002 för verksamheten. Anslagssparandet blev 711 000 kronor. Innan myndigheten startade fanns det under ledning av Désirée Edmar en utredning som tillsammans med hälften av personalen i Distum skulle förbereda starten för den nya myndigheten.

Den nya myndigheten övertog delar av inventarier, utrustning och lokaler från Distum. Avvecklingsmyndigheten uppdrog åt den nya myndigheten att utveckla intranät och webbportal som Distum tidigare hade börjat bygga. Vissa avtal övertogs och andra avtal förlängdes. Detta gjorde att det vid starten fanns en fungerande infrastruktur för myndigheten.

Myndigheten har sålt tjänster till Distums avvecklingsmyndighet samt till Medcal och Rådet för högskoleutbildning för att underlätta varandras verksamhet och den beröring organisationerna har med varandra.

En lokalförtätning gjordes under våren. Ett plan lämnades av de tre plan Distum tidigare disponerade i Länsstyrelsens annex på Nybrogatan i Härnösand. Anskaffning har skett av datorer, programvaror och uppgradering av programvaror. Allt för att säkerställa driften och att licenser finns till samtliga datorer. En investering i egen server gjordes i slutet av året och avtal tecknades med Mitthögskolan av både drift och support av myndighetens nätverk.

Myndigheten har under året utarbetat egna anvisningar och policydokument för verksamheten.

Ett krav i regleringsbrevet var att högst 6,5 miljoner kronor fick användas till förvaltningsändamål.

Årets kostnader för detta uppgick till 4,3 miljoner kronor.

ekonomi

Ekonomi och administration.
Från vänster Monika Nordin, Håkan Larsson och Cathrin Edholm.

UMEÅ UNIVERSITET

ANTAL KURSER: 45
ANTAL STUDENTER: 1 019
ANTAL HST: 171
ANSLAG: 13 388 tkr

**UPPSALA
UNIVERSITET**

UPPSALA UNIVERSITET

ANTAL KURSER: 57
ANTAL STUDENTER: 1 366
ANTAL HST: 240
ANSLAG: 13 388 tkr

VÄXJÖ UNIVERSITET

ANTAL KURSER: 26
ANTAL STUDENTER: 1 013
ANTAL HST: 178
ANSLAG: 9 945 tkr

ÖREBRO UNIVERSITET

ANTAL KURSER: 30
ANTAL STUDENTER: 1 222
ANTAL HST: 222
ANSLAG: 8 415 tkr

Summary

The Swedish Net University, founded March 1, 2002, represents a new direction in higher education in Sweden.

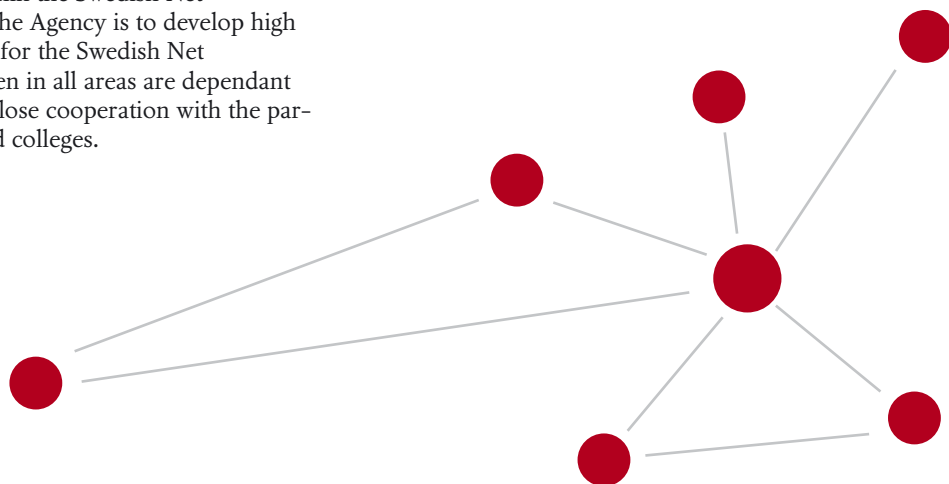
The Net University consists of a collection of IT supported higher education distance courses and educational programs, but it is not a new seat of learning. Instead it relies upon collaboration between the majority of universities and university colleges in Sweden. The Net University was established to allow more people the opportunity to study and advance themselves, via distance education. Information technology (IT) makes it easier to study from home via Internet, e.g. to follow lectures without the need to be on campus. Within the Swedish Net University students perspective

Instead of a printed catalogue of courses, a database of the courses on offer can be accessed via the Swedish Net University website. This database is one of the central services available within Net University. A survey and analysis of the collected range of courses offered within the Swedish Net University has been carried out. Lund University had the highest FTE¹ (full-time equivalent) in 2002, followed by, Mid Sweden University, Göteborg University and Karlstad University. Other institutions of higher education are actively expanding the range and number of courses on offer.

The Swedish Net University Agency administers and coordinates activities within the Swedish Net University. The goal for the Agency is to develop high quality, relevant support for the Swedish Net University. Measures taken in all areas are dependant on good contacts and a close cooperation with the participating universities and colleges.

The maintenance and development of the IT portal for the Net University is an important responsibility for the Agency. Apart from containing information on institutions of higher education in general and distance education in particular, the portal will function as a support for students in many different areas, e.g. library facilities, study guidance etc. - a support that will develop and grow. The Agency has also developed administrative routines for the registration of courses and programs in the Net University database.

The Agency has, by compiling and analysing information about the demand for higher education, begun to identify areas where IT-supported distance education is lacking. By contributing to the financing of course development on a nationwide scale, the Agency will stimulate the range of courses in these areas and thus satisfy urgent needs as seen from a labour market or a regional development perspective. Areas which have been identified include healthcare and education (teacher training). Contacts with organisations that coordinate distance education at local study centres have been established with the aim of helping to develop these centres, which greatly facilitate studying from home.

1) FTE (full-time equivalent) represents the number of students registered on a course, multiplied by the number of course credits for a certain time period, divided by 40. Students who abandon the course within the first 3 weeks are not included in the calculation.

Myndigheten för Sveriges nätuniversitet, Swedish Net University Agency. www.netuniversity.se
address Box 194, SE-871 24 Härnösand, Sweden **phone** + 46 (0) 611 34 95 00 **fax** + 46 (0) 611 34 95 05